

Реферат на тему: "Василь Слапчук"

Василь Слапчук

РЕФЕРАТ

на тему:

"ВАСИЛЬ СЛАПЧУК"

Провідною рисою цього поета є його органічність, природність. В.Слапчук — уже зрілий поет, тому тяжіє до циклів, складноструктурованих поетичних полотен. У своєму доробку має вінки сонетів, причому версифікаційно бездоганні, які сьогодні не часто зустрінеш і у міських рафінованих естетів. Лірика В.Слапчука виразно філософська, глибоко закорінена в українському фольклорі. В інтонаціях його поезій постійно мерехтить тиха селянська правда. Проте, це цілком сучасна поезія, в якій імена культуртрегерів підносяться до символічного звучання:

Боже, поверни К'єркегорові
Регіну Ольсен,
поки гріхом вагітна свобода
не зомліла.
Господи, нехай кожен сам
вирішує, що є його Ісаак.

Фольклоризм верлібрів В.Слапчука вносить до текстів якийсь особливий український дух, в якому міти й традиції, забобони й тонка іронія. Поза всяким сумнівом і без зайвого пафосу цього поета можна вважати справжнім виразником праукраїнських цінностей. Цей зміст до того ж передається в сучасній довершеній формі. Мініатюри В.Слапчука часто набувають афористичного змісту, гостро заправлені гумором, іронією, подекуди — сатирою. Його поезія демонструє правдиву органічність у співіснуванні людини й природи, людини і Бога, природи і Бога. Це світ поетичний і справедливий, і, що головне, можна повірити, що все це цілком реально, і не де-небудь, а саме тут, у нас, на Богом обраній (sic!) землі:

Аби жайворонки в небі
не погубилися — в кожного
срібний дзвоник на шиї висить.
А як корови,
з пасовиська вертаючись,
сонце рогами за обрій закотять —
тиша настає.
Господар жайворонків
Богу молиться.

В.Слапчук в сучасній українській поезії — окремішня постать зі своїм неповторним силуетом. Міцні зв'язки з національними традиціями та непомильне відчуття слова сформували чіткий авторський почерк. Якщо Ви зустрінете таку строфу-

На лови вийшов князь,
регоchetti над світом.
На алтарі весни
кладуть дівчата цноту.
Птахи — прочани
натхненно палять ноти.
Незаймана весна
уже вагітна літом, —

то можете бути певним: перед Вами — Василь Слапчук. Поет, яких у нас небагато. Поет, що вийшов з народу і не соромиться сього факту. Ось такі вони є, поети, умовно поєднані під обкладинкою антології "Позадесятники 2". Що їх єднає? Про який феномен говориться у назві сього післямовного тексту? Зібрані разом у цій Антології, поети-позадесятники творять певне явище. Разом вони творять нову якість у контексті сучасної української поезії. Отримавши на багатьох сторінках Антології відчуття правдивої насолоди, автор сих рядків сподівається, що це не остання зустріч із цими поетами. Їх шестеро. Шестеро поза каноном. І дай Бог. Можливо, колись їх стане більше. Але й шестеро — це чимало. Якщо це поети. Справжні поети, що не соромляться бути такими, якими є. А "навколо ж радості так мало"... Так мало свят. А втім, кожна зустріч з поезією — це уже маленьке свято й маленька радість. Як би пафосно й смішно це не звучало.

Нагромаджуючи читацький досвід поезії, все більше схильний поділяти твердження Слабчука про те, що "вірші — це те, що споживається через соломинку". Ось я й признався в одному з авторів, чий поетичний досвід сьогодні мені найбільш імпонує. Не вдаюся до жодних застережень, хоча, звичайно, хтось і захоче скористатися моїм признанням для звинувачення в "територіальному лобюванні" окремих літературних постатей.

Нова поетична книга "Укол годинниковою стрілкою" В. Слабчука сприймається цілісно. Автор відмовляється од ролі мітингового поета чи такого собі європеїзованого денді, закоханого у власне вміння красиво говорити. В. Слабчук розмірковує вголос, а звідси форма і тон викладу — ненав'язливих, самоіронічних, здебільшого парадоксальних висловлювань, що несподівано зринають, мов звуки пострілу в лісовій тиші:

У понеділок
відділяємо світло
від темряви,
у вівторок
відділяємо води
від вод
у середу...
Тиждень закінчився,
але нема в кого спитати:

коли ж ми людьми станемо?

(зб. "Черевики Ван-Гоґа").

Парадоксальність висловлювання теж не є самотою поетичних рефлексій автора. Слапчук вже давно не хоче нікого дивувати. Він є екзистенціалістом у найяскравішому його вияві: лише світ природи, світ гармонії, світ людини, яка дивним чином опирається, а то й руйнує цю світову гармонію, — це його світ, який він відкриває людям:

Цей світ самотній і німий,
він потребує помочі,
чому ти такий сумний
Богдане-Ігоре Антоничу?
Антонич ріс, росла трава,
трава та нині скошена.
Усі немовлені слова —
офіра осені.

(зб. "Черевики Ван-Гоґа").

Цей світ не уявляється Слабчукові без Жінки, яка надає йому сенсу, таємничості; яка творить і руйнує чоловічі уявлення про цей світ:

Злічив краплини дощу,
зорі порахував...
А скільки жінок
під небом — не відаю.
На тобі збиваюся.

(зб. "Малювання в темряві").

Переважно В. Слапчук говорить про речі, які всім відомі; про "банальні речі" говорить поет, але він не боїться видатися "банальним", знову і знову повертається до давно б здавалося відомого. Чимось його ліричний нагадує мені сліпого Шевченкового кобзаря — Перебендю. А то й швидше мандрівного філософа нашого — Грицька Сковороду: "Моя розмова стосується лише людинолюбних душ, чесних станів і благословенних видів промислів, які не суперечать Божому й людському законові, а складають плодоносний церкви, ясніше кажучи, суспільства сад, як окремі частини складають годинниковий механізм". Звідси у поезіях В. Слабчука певна простота (не спрощеність!), прозорість думки, діалогічність побудови:

Зустрічний: дай Бог здоров'я!
Вітик: навіки.
Зустрічний: як поживаєте?
Вітик: щоб і ви так поживали.
І пересварився Вітик таким чином
із усіма односельцями.
("П'ять історій про те...")

Звичайно, ця ненав'язливість Слабчукових поезій сьогодні є його позицією. І як

кожна позиція, вона може відштовхувати, якщо людина внутрішньо не готова її прийняти. Але на її користь говорить те, що сам поет не абсолютизує її, не робить з неї "фетиша" своєї поезії і світогляду загалом. Він вистраждав її, він має на неї право. А ми не маємо морального права заганяти поета в "прокрустове ложе" власних естетичних амбіцій і бачень.

Слапчукове "трикнижжя" вирізняється ясністю і якістю поетичного письма. Але така вже здатність людини до порівнянь, тим більше, коли автор пропонує читачеві певний вибір. Як на мене, друга книга "Малювання в темряві" дещо блідіше виглядає від першої і третьої. Не гіршою, а саме блідішою. Можливо автор несвідомо спровокував таку оцінку, відавши перевагу в цій книзі описово-елегійному, а не контрастно-метаформичному елементові. Хоча в цілому вона залишає враження тонкої, майстерної інкрустації без недоречних в даному конкретному задумові барокових форм.

Світле і чисте письмо поезій В. Слапчука. Попри певне трагічне обрамлення окремих тем, його поезії сповнені надії у Людину. Слапчук дуже тактовний у слові, він дуже ніжний у слові що однак не заважає йому залишатися мужнім і твердим у переконаннях:

Він з'явився,
але ніхто не спитав:
хто ти?
Коли він залишив їх,
ніхто не спитав:
де він?
Тому то й пісня ця
не про нього,
а про тих,
що zostалися.

("Пісня чоловіків" із зб. "Крилатий чоловік").

Можна говорити ще довго про поезію В. Слапчука, але краще слухати її, читати вголос і міркувати про поета, "мовчання якого у слові не поміщається"...

Використана література:

1. Літературна енциклопедія. В 4-х томах. – К., 1994.
2. Українська та зарубіжна культура. – К., 2000.